

Raadsvoorstel

Onderwerp **Meicirculaire 2020**
Steller/telnr. Jaap Tel/ 7326 Bijlagen 0

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim ☐ Vertrouwelijk	
Portefeuillehouder	De Rook	Raadscommissie
Langetermijn agenda (LTA) Raad	LTA ja: ☒ Maand t Jaar 2020 LTA nee: ☐ Niet op LTA	

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit

- I. de vergoeding voor het toezicht voorschoolse educatie van € 3.000,-- in 2020 en € 7.000,-- in 2021 te verrekenen met de algemene middelen;
- II. de ontvangst van de Compensatieregeling Voogdij/18+ van € 13.000,-- in 2020 te verrekenen met de algemene middelen;
- III. de uitname voor de Verrekening Voogdij/18+ van € 235.000,-- vanaf 2021 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de meerjarenbegroting 2021;
- IV. de vergoeding voor Aflopen overgangsrecht Wlz-indiceerbaren met Fokus-woning van € 7.000,-- vanaf 2020 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verrekenen met de algemene middelen;
- V. de vergoeding voor de Europese richtlijn energieprestatie gebouwen van € 25.000,-- in 2020 te verrekenen met het programma Veiligheid en dit te verwerken in de begroting 2020;
- VI. de verhoging van de integratie uitkering Participatie van € 1.108.356,-- in 2020, € 1.158.464,-- in 2021, € 1.094.820,-- in 2022, € 1.160.304,-- in 2023 en € 934.304,-- in 2024 te verrekenen met het programma Werk en inkomen en dit te verwerken in de begroting 2020 respectievelijk de meerjarenbegroting 2021;
- VII. de verhoging van de integratie uitkering Beschermd wonen van € 2.444.763,-- in 2020 en de verlaging van de integratie uitkering Beschermd wonen met € 18.156.857,-- in 2021 en € 18.141.896,-- euro vanaf 2022 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de begroting 2020 respectievelijk de meerjarenbegroting 2021;

Samenvatting

Op 29 mei 2020 is de meicirculaire 2020 gemeentefonds verschenen. In de circulaire wordt informatie gegeven over de hoogte van de uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2020 tot en met 2025. Alle ontwikkelingen worden toegelicht in voorliggende nota en per ontwikkeling wordt een voorstel gedaan hoe om te gaan met de financiële effecten. In voorliggend voorstel worden de uitkomsten van de meicirculaire 2020 vergeleken met de uitkomsten van de septembercirculaire 2019.

Het Rijk en medeoverheden trekken samen op om de gevolgen van de Coronacrisis het hoofd te bieden. Op 28 mei is de Tweede Kamer geïnformeerd over aanvullende maatregelen die het kabinet heeft genomen om medeoverheden te compenseren (o.a. derving inkomsten parkeer- en toeristenbelasting en meerkosten uitvoering van de Jeugdwet en Wmo 2015). De verdeling van deze middelen zal in de septembercirculaire 2020 worden verwerkt. Vooruitlopend daarop zullen gemeenten binnenkort per brief nadere informatie ontvangen over de verdeling van de bedragen over gemeenten.

B&W-besluit d.d.: 23 juni 2020

Afgehandeld en naar archief

Paraaf

Datum

- VIII. de verhoging van de integratie uitkering Voogdij/18+ van € 410.931.-- in 2020 en € 841.558.-- vanaf 2021 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de begroting 2020 respectievelijk de meerjarenbegroting 2020;
- IX. de ontvangen decentralisatie uitkering Perspectief op Werk van € 1.000.000.-- in 2020 te verrekenen met het programma Werk en inkomen en dit te verwerken in de begroting 2020;
- X. de ontvangen decentralisatie uitkering Inburgering van € 460.446.-- in 2020, € 349.430.-- in 2021, € 776.616.-- in 2022, € 854.372.-- in 2023 en 2024 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de begroting 2020 respectievelijk de meerjarenbegroting 2021;
- XI. de ontvangen decentralisatie uitkering Maatschappelijke begeleiding van € 227.520.-- in 2020 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de begroting 2020;
- XII. de ontvangen decentralisatie uitkering Versterking arbeidsmarktregio's van € 76.921.-- in 2020, € 384.607.-- in 2021 en € 398.593 in 2022 t/m 2024 te verrekenen met het programma Werk en inkomen en dit te verwerken in de begroting 2020 respectievelijk de meerjarenbegroting 2021;
- XIII. de ontvangen decentralisatie uitkering Experiment gesloten coffeeshopketen van € 150.000.-- in 2020 te verrekenen met het programma Veiligheid en dit te verwerken in de begroting 2020;
- XIV. de ontvangen decentralisatie uitkering Versterking lokale werkgelegenheid van € 1.300.000.-- in 2020 en € 1.130.000.-- in 2021 te verrekenen met het programma Werk en inkomen en dit te verwerken in de begroting 2020 respectievelijk de meerjarenbegroting 2021;
- XV. de ontvangen decentralisatie uitkering Veilige steden van € 30.000.-- in 2020 en 2021 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de begroting 2020 respectievelijk de meerjarenbegroting 2021;
- XVI. de ontvangen decentralisatie uitkering Baankansen van € 581.500.-- in 2019 te verrekenen met het programma Werk en inkomen en dit te verwerken in de begroting 2020;
- XVII. de verlaging van de decentralisatie uitkering Maatschappelijke opvang met € 15.807.-- in 2019 en € 7.838.-- in 2020 t/m 2024 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de begroting 2020 respectievelijk de meerjarenbegroting 2021;
- XVIII. de verhoging van de decentralisatie uitkering Vrouwenopvang van € 1.186.-- in 2020 en € 1.225.-- in 2021 t/m 2024 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de begroting 2020 respectievelijk de meerjarenbegroting 2021;
- XIX. de verhoging van decentralisatie uitkering Armoedebestrijding kinderen van € 36.495.-- in 2021 t/m 2024 te verrekenen met het programma Werk inkomen en dit te verwerken in de meerjarenbegroting 2021;
- XX. de ontvangen suppletie uitkering Bommenregeling van € 100.981.-- te verrekenen met het programma Kwaliteit van de leefomgeving en dit te verwerken in de begroting 2020;
- XXI. de gemeentebegroting 2020 op programmaniveau te wijzigen;

Aanleiding en doel

Op 29 mei 2020 is de meicirculaire 2020 gemeentefonds verschenen. In de circulaire wordt informatie gegeven over de hoogte van de uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2020 tot en met 2025. Alle ontwikkelingen worden toegelicht in voorliggende nota en per ontwikkeling wordt een voorstel gedaan hoe om te gaan met de financiële effecten. In voorliggend voorstel worden de uitkomsten van de meicirculaire 2020 vergeleken met de uitkomsten van de septembercirculaire 2019.

Kader

De algemene uitkering gemeentefonds vloeit voort uit de financiële verhoudingswet (Fvw). Een deel van de rijksbegroting wordt daarmee beschikbaar gesteld aan gemeenten. Door middel van circulaire's worden gemeenten geïnformeerd over de omvang en verdeling van het gemeentefonds.

Argumenten en afwegingen

N.v.t.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

N.v.t.

Financiële consequenties

Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van gemeenten. De ontwikkeling ervan bepaalt daarom in belangrijke mate de financiële ruimte van gemeenten.

In de volgende tabel wordt het meerjarig concerneffect van de meicirculaire 2020 ten opzichte van de septembercirculaire gegeven, en wordt het saldo gepresenteerd van de effecten vanuit de meicirculaire 2020 op de algemene uitkering. Vervolgens volgt per mutatie vanuit de meicirculaire 2020 een toelichting.

(mln. €)	2020	2021	2022	2023	2024
Mutaties meicirculaire 2020					
<i>Accres meicirculaire 2020</i>	0,4	2,1	4,8	1,9	-1,0
<i>BTW compensatiefonds</i>	0,5				
<i>Overige ontwikkelingen</i>	-1,0	-1,6	-1,7	-1,2	0,8
Subtotaal mutaties meicirculaire 2020	-0,1	0,5	3,1	0,7	-0,2

Accresontwikkeling

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de trap op trap af-methode wordt het accres genoemd. In het bestuurlijk overleg met het Rijk is afgesproken om het accres 2020 en 2021 te bevriezen op de stand van de Voorjaarnota 2020. Het accres van 2020 en 2021 verandert daarmee dus niet meer.

Het geraamde accres is voor 2020 lager vastgesteld maar dit wordt gecompenseerd door een positieve afrekening van het accres over 2019. De bijstelling van het accres in 2020 bedraagt per saldo daarmee 0,4 miljoen euro voordelig. Voor 2021 en 2022 is het accres opwaarts bijgesteld maar voor de jaren 2023 en 2024 daalt het accres weer. Dit is het gevolg van de hogere geraamde loon- en prijsontwikkeling in het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Planbureau en de meerjarige besluitvorming over de rijksuitgaven. Verwerking van de Middellangetermijnverkenning (MLT) Zorg leidt tot een neerwaartse bijstelling van de zorguitgaven die doorwerkt in het accres vanaf 2022.

Dit geeft per saldo een stijgend accres van 2,1 miljoen euro in 2021 dat in 2024 omslaat naar een negatieve bijstelling van het accres tot -1,0 miljoen euro.

BTW compensatiefonds

Het plafond van het BTW compensatiefonds (BCF) is per 2015 gekoppeld aan het gemeentefonds. Als het plafond overschreden wordt komt het verschil ten laste van de algemene uitkering, als de realisatie lager is dan het plafond komt het verschil ten gunste van de algemene uitkering. Wij houden vanaf 2019 in onze ramingen geen rekening meer met een uitkering in het gemeentefonds als gevolg van een onderschrijding van het plafond van het BCF. De ruimte onder het plafond is in 2019 vastgesteld op 31,6 miljoen euro. Dit betekent voor de gemeente Groningen een voordeel van 0,5 miljoen euro.

Overige ontwikkelingen

Naast bovenstaande ontwikkelingen zijn een groot aantal maatstaven geactualiseerd ten opzicht van de september-circulaire 2019. De belangrijkste aanpassingen betreft de maatstaven voor medicijngebruik, bijstandsontvangers, gemiddeld gestandaardiseerd inkomen, woonruimten en vestigingen. Daarnaast ontstaat er een nadeel als gevolg van een stijgende OZB-belastingcapaciteit. Het nadelige effect bedraagt jaarlijks zo'n 1,0 tot 1,7 miljoen euro. In 2024 zijn de overige ontwikkelingen positief (+0,8 miljoen euro) doordat een aantal maatstaven in 2024 eerder nog niet waren geactualiseerd voor de autonome groei.

In voorliggend voorstel wordt verder ingegaan op de verschillende taakmutaties en mutaties in integratie- en decentralisatie uitkeringen en de verrekening hiervan met de verschillende programma's. Ons beleid is dat specifieke toevoegingen en kortingen worden doorgegeven aan de desbetreffende programma's. Extra middelen voor nieuwe onderwerpen en taken worden alleen op basis van een bestedingsplan doorgegeven aan de desbetreffende programma's. In principe worden bedragen onder de 15 duizend euro niet verrekend, behalve wanneer het gaat om raad gerelateerde budgetten of middelen die de gemeente Groningen in haar hoedanigheid van centrumgemeente ontvangt voor de regio of samenwerkingsverbanden.

Taakmutaties

Aan het gemeentefonds kunnen afzonderlijke bedragen worden toegevoegd voor nieuwe taken en voor intensivering van bestaande taken. Dat leidt tot extra ontvangsten. Ook kunnen afzonderlijke bedragen worden uitgenomen voor het geheel of gedeeltelijk vervallen van bestaande taken. Dat zijn kortingen, die tot minder middelen leiden. Zowel de groei als de krimp zijn in principe afweegbaar.

Specificatie taakmutaties (x € 1.000)	Programma	2020	2021	2022	2023	2024
1. Toezicht voorschoolse educatie	<i>Algemene middelen</i>	3	7			
2. Comp.regeling Voogdij/18+	<i>Algemene middelen</i>	13				
3. Verrekening Voogdij/18+	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i>		-235	-235	-235	-235
4. Aflopen overgangsrecht Wlz-indiceerbaren met Fokus-woning	<i>Algemene middelen</i>	7	7	7	7	7
5. Europese richtlijn energieprestatie gebouwen	<i>Veiligheid</i>	25				
Totaal taakmutaties		49	-221	-228	-228	-228

1. Toezicht voorschoolse educatie

Gemeenten ontvangen via de algemene uitkering een aanvullende bijdrage vanwege het toezicht op voorschoolse educatie. De bijdrage houdt verband met de uitbreiding van de bestaande taak van de GGD als (eerstelijns) toezichthouder op dit terrein. Wij ontvangen 3 duizend euro in 2020 en 7 duizend euro in 2021.

Voorstel: Mutaties onder de 15 duizend euro worden niet verrekend met de sector. De ontvangst van 3 duizend euro (2020) en 7 duizend euro (2021) vallen vrij ten gunste van de algemene middelen.

2. Compensatieregeling Voogdij/18+

In de decembercirculaire 2019 is aan 30 gemeenten compensatie toegekend (op basis van de compensatieregeling voogdij/18+), omdat het budget voor voogdij en 18+ dat zij in 2020 ontvangen niet toereikend is voor de kosten die zij (in 2018) hebben gemaakt. De totale omvang van de toegekende compensatie was lager dan de 20 miljoen euro die hiervoor binnen de integratie-uitkering Voogdij/18+ was gereserveerd. Het resterende bedrag van 1,011 miljoen euro is in deze circulaire aan de algemene uitkering toegevoegd. We ontvangen 13 duizend euro in 2020.

Voorstel: Mutaties onder de 15 duizend euro worden niet verrekend met de sector. De ontvangst van 13 duizend euro in 2020 valt vrij ten gunste van de algemene middelen.

3. Verrekening Voogdij/18+

Door het gebruik van actuele gegevens en een reservering in verband met afgesproken compensatieregelingen neemt de integratie-uitkering Voogdij/18+ vanaf uitkeringsjaar 2021 met structureel 38,154 miljoen euro toe (zie ook mutatie IU/DU, nummer 3). Deze toename kan grotendeels worden gedekt met de toevoeging van de loon- en prijsbijstelling 2020 aan deze integratie-uitkering. Het verschil van 17,775 miljoen euro wordt zoals gebruikelijk onttrokken aan de algemene uitkering. De uitname bedraagt voor Groningen 235 duizend euro per jaar vanaf 2021.

Voorstel: de structurele uitname van 235 duizend euro vanaf 2021 wordt verrekend met programma '4. Welzijn, gezondheid en zorg'.

4. Aflopen overgangsrecht Wlz-indiceerbaren met Fokus-woning

De algemene uitkering wordt verhoogd vanwege het per 1 juli 2020 aflopen van het overgangsrecht van Wlz-indiceerbaren die bewoner zijn van een Fokus-woning. Fokus-bewoners ontvangen in hun woning hulp bij de algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL) op basis van de subsidieregeling ADL-assistentie. De zorg en ondersteuning buiten hun woning ontvingen zij – op grond van de overgangsregeling - vanuit de Wlz. Het Zorginstituut heeft geadviseerd om de zorg en ondersteuning buiten de woning voor de groep Wlz-indiceerbaren op dezelfde manier te organiseren als voor de overige Fokusbewoners, waarvoor de bekostiging reeds via het gemeentefonds verloopt. Vanaf 2020 ontvangen we 7 duizend euro per jaar.

Voorstel: Mutaties onder de 15 duizend euro worden niet verrekend met de sector. De ontvangst van 7 duizend euro vanaf 2020 valt vrij ten gunste van de algemene middelen.

5. Europese richtlijn energieprestatie gebouwen

De algemene uitkering wordt in 2020 met 1,797 miljoen euro verhoogd in verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). De regeling heeft als doel om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren. Naar aanleiding van EPBD III is er een verplichting geïntroduceerd voor het documenteren van de energieprestatie van een installatie, voor het installeren van zelfregulerende apparatuur per verblijfsruimte en voor laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Ook zijn de eisen voor de energieprestatie van technische bouwsystemen en de keuring van verwarmingsinstallaties en airconditioningssystemen aangepast. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Informatie over de structurele bekostiging volgt in de meicirculaire 2021. Wij ontvangen in 2020 25 duizend euro.

Voorstel: de mutatie wordt verrekend met programma '10. Veiligheid'.

Overige ontwikkelingen

Herijking verdeling gemeentefonds

Op 26 februari 2020 heeft de minister van BZK de Tweede Kamer geïnformeerd over het uitstellen van invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds met één jaar naar 2022. In deze brief heeft de minister – mede namens de staatssecretaris van Financiën – uiteengezet waarom uitstel noodzakelijk is. Voor het klassieke deel is aanvullend onderzoek nodig en voor het sociaal domein is een nadere analyse van de uitschieters gewenst.

Het aanvullend onderzoek voor het klassieke domein (perceel I) is vooral gericht op het verkrijgen van een betere aansluiting van de verdeelformules op de noodzakelijke kosten van gemeenten. Daarnaast bleken de tot nu toe ontwikkelde verdeelformules de bestaande knelpunten nog niet op te lossen. Tot de zomer voert Cebeon nadere analyses uit om te bezien of verfijning tot betere resultaten leidt.

Gedurende de onderzoeksperiode dienen nog (bestuurlijke) keuzes te worden gemaakt op aspecten die zowel het klassieke als het sociaal domein raken. Te denken valt aan de mate waarin de verdeling rekening houdt met de eigen inkomsten van gemeenten en aan het bepalen van de omvang van alle clusters (beleidsterreinen) binnen het gemeentefonds.

Bij het sociaal domein (perceel II) wordt gestart met een nadere analyse van de uitschieters (grote verschillen tussen de uitkomst van het verdeelmodel en de kosten van gemeenten) voor het sociaal domein. Informatie over de inhoudelijke achtergronden van de uitschieters kan mede input zijn voor eventuele tijdelijke flankerende maatregelen bij de invoering van de nieuwe verdeling. Er is reeds een verkennende inhoudelijke analyse uitgevoerd, die zal worden uitgebreid naar meer gemeenten. Zo kan het nuttig zijn om inzicht te bieden in hoe uitschieters over het land verdeeld zijn of over grootteklassen. Opvallende afwijkingen worden in beeld gebracht.

Naar verwachting start half september 2020 de consultatieperiode waarin de fondsbeheerders advies vragen aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) over de verdeelvoorstellen. Besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling wordt naar verwachting dit jaar afgerond, met verwerking van de uitkomsten in de decembercirculaire 2020.

Evaluatie normeringssystematiek

Afgelopen half jaar heeft een werkgroep zich gebogen over de werking van de systematiek over de periode 2015 – 2020. Hierbij is de huidige systematiek beoordeeld aan de hand van toetsingscriteria en zijn beleidsvarianten uitgewerkt die door de werkgroep als meest wezenlijk zijn benoemd om de normeringssystematiek, op onderdelen, aan te passen. Publicatie van het evaluatierapport is voorzien nadat het rapport bestuurlijk is besproken, naar verwachting najaar 2020. Uiteindelijk is het aan een nieuw kabinet om met de medeoverheden te besluiten over de te hanteren normeringssystematiek.

Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Integratie- en decentralisatie uitkeringen (IU's en DU's) zijn geldstromen binnen het gemeentefonds, die niet via de normale verdeelmaatstaven worden verdeeld. Ze hebben een aparte verdeling en soms een eigen groei. Het geld is onderdeel van het gemeentefonds en is daarmee vrij besteedbaar. Het Rijk doet in veel gevallen wel onderzoek naar de effecten van de toegekende middelen maar kan het geld niet terugvorderen. Het anders inzetten van de middelen dan door het Rijk gewenst zou negatieve consequenties kunnen hebben voor eventuele toekenningen in de toekomst. De uitkeringen worden verantwoord op programma 13 Algemene inkomsten en post onvoorzien en kunnen worden doorgegeven aan desbetreffende inhoudelijke programma's waarop de betreffende taken worden uitgevoerd. De meicirculaire 2020 leidt tot de volgende aanpassingen:

Specificatie IU's, DU's SU's (x € 1.000)	Programma	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
1. IU Participatie	<i>Werk en inkomen</i>		1.108	1.158	1.095	1.160	934	
2. IU Beschermd wonen	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i>		2.445	-18.157	-18.142	-18.142	-18.142	
3. IU Voogdij	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i>		411	842	842	842	842	
4. Perspectief op Werk	<i>Werk en inkomen</i>		1.000					
5. Inburgering	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i>		460	349	777	854	854	
6. Maatschappelijke begeleiding	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i>		228					
7. Versterking arbeidsmarktregio's	<i>Werk en inkomen</i>		77	385	399	399	399	
8. Experiment gesloten coffeeshopketen	<i>Veiligheid</i>		150					
9. Versterking lokale werkgelegenheid	<i>Werk en inkomen</i>		1.300	1.130				
10. Veilige steden	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i>		30	30				
11. Baankansen	<i>Werk en inkomen</i>		582					
12. Maatschappelijke opvang	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i>		-16	-8	-8	-8	-8	
13. Vrouwenopvang	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i>		1	1	1	1	1	
14. Armoedebestrijding	<i>Werk en inkomen</i>			36	36	36	36	
15. Bommenregeling	<i>Kwaliteit van de leefomgeving</i>		101					
16. Uitstapprogramma's voor prostituees	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i>		Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
17. Gezond in de stad	<i>Welzijn, gezondheid en zorg</i>		Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
18. Bonus beschut werk	<i>Werk en inkomen</i>		Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Totaal taakmutaties			566	7.202	-14.233	-15.000	-14.857	-15.083

1. IU Participatie

De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2020. De verdeling van de integratie-uitkering wijzigt door de actualisatie van de verdeling van de Wsw-middelen zoals we die kennen uit het voorgaande jaar en een inschatting van de blijfkansen in de sociale werkplaats. De Wsw-verdeling vanaf 2020 is geactualiseerd met de realisaties van het gemiddeld aantal SE in 2019 en de blijfkansen voor de jaren 2020 en verder. Daarnaast is sprake van wijzigingen in de verdeling van de integratie-uitkering door aanpassing van de drempelbedragen in de verdeling van de middelen Nieuw begeleiding. Voor de verdeling van het verdeelmodel Nieuw Wajong wordt gebruik gemaakt van historische cijfers van de instroom in de werkregeling Wajong. Voor het verdeelmodel Nieuw begeleiding wordt tevens gebruik gemaakt van de (historische) instroom in de wachtlijst Wsw. Wij ontvangen als gevolg hiervan vanaf 2020 ongeveer 1 miljoen euro per jaar.

Voorstel: de mutaties worden verrekend met programma '1. Werk en inkomen'.

2. IU Beschermd wonen

In de omvang van de integratie-uitkering Beschermd wonen is sprake van twee mutaties:

1) een daling vanaf 2021 met 495 miljoen structureel vanwege de openstelling van de Wlz voor mensen met een psychische stoornis. Op 26 november 2019 is de wet die dit regelt in het Staatsblad gepubliceerd. Naar verwachting zullen 8.500 cliënten met een psychische stoornis een Wlz-indicatie krijgen. Vanaf 2021 krijgen zij dan de zorg vanuit de Wlz in plaats van de Wmo.

Er is bestuurlijk besloten om zowel de omvang van de Wlz-uitname als de verdeling ervan op twee momenten na te calculeren, namelijk in de meicirculaire 2021 en de meicirculaire 2022. De te hanteren methode hierbij wordt door Rijk en VNG momenteel nader uitgewerkt. Onze inzet is om de uitname op basis van werkelijke kosten te verrekenen. Het Rijk stelt daarentegen een uitname voor op basis van rekentarieven. Door niet op basis van werkelijke kosten te verrekenen wordt er extra risico bij gemeenten neergelegd. Voor een aantal gemeenten is het rekestarief hoger dan hun inkoopstarieven. Dit geldt waarschijnlijk ook voor de gemeente Groningen waardoor een uitname op basis van rekentarieven voor ons niet gunstig zal uitpakken.

2) een stijging door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2020 (tot 57,238 miljoen euro structureel).

Beide mutaties zijn over de centrumgemeenten verdeeld naar rato van het aandeel in het huidige historische macrobudget. Voor Groningen betekenen die mutaties dat we 2,4 miljoen euro ontvangen in 2020 en dat we vanaf 2021 jaarlijks een lagere bijdrage ontvangen van ruim 18 miljoen euro per jaar. (De volume-indexatie voor het jaar 2021 en verder (54,728 miljoen euro per jaar) zal in de septembercirculaire 2020 worden verwerkt).

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente worden de mutaties verrekend met programma '4. Welzijn, gezondheid en zorg'.

3. IU Voogdij/18+

De integratie-uitkering Voogdij/18+ kent een systematiek waarbij op basis van historisch zorggebruik (t-2) per gemeente gemiddelde dagprijzen (p) worden vermenigvuldigd met het aantal zorgdagen (q). Daarmee wordt – ondanks de beperking van gegevens die twee jaar terug gaan - zo goed mogelijk aangesloten bij de actuele kostenverschillen tussen gemeenten. Er zijn nieuwe gegevens (jaar 2019) over voogdij/18+ beschikbaar welke gebruikt zijn voor de verdeling van de bedragen voor 2021. Zoals gebruikelijk zijn deze nieuwe gegevens ook doorgetrokken in latere jaren. In de nieuwe bedragen per gemeente is rekening gehouden met de loon- en prijsbijstelling 2020. Door de nieuwe gegevens en een reservering in verband met afgesproken compensatieregelingen (zie taakmutaties) neemt de integratie-uitkering Voogdij/18+ vanaf uitkeringsjaar 2021 met 38,154 miljoen euro structureel toe. Daarvan wordt structureel 20,379 miljoen euro gedekt door de loon- en prijsbijstelling 2020 die bij deze circulaire aan de integratie-uitkering is toegevoegd. Het verschil van 17,775 miljoen euro wordt zoals gebruikelijk onttrokken aan de algemene uitkering, subcluster Jeugdhulp. De verdeling over 2021 verandert niet meer. De budgetten van gemeenten voor 2020, waarvan de verdeling reeds in de meicirculaire 2019 bekend is gemaakt, zijn naar rato opgehoogd in verband met de genoemde toevoeging van de loon- en prijsbijstelling 2020 aan het macrobudget. Voor Groningen betekent dit een ontvangst van 411 duizend euro in 2020 en 842 duizend euro vanaf 2021.

Voorstel: de mutaties worden verrekend met programma '4. Welzijn, gezondheid en zorg'.

4. Perspectief op Werk

Werkgevers (VNO-NCW, MKB Nederland en LTO), VNG, G4, G40, UWV, MBO-Raad en de Ministeries van OCW en SZW hebben de oproep Perspectief op Werk (PoW) aan de arbeidsmarktregio's gedaan om meer mensen die willen en kunnen werken, maar niet zelfstandig de weg naar werk vinden, te helpen aan een baan, een leerwerkplek of een basisbaan. Een intensievere samenwerking tussen publieke en private partijen moet zorgen voor goede matches tussen werkzoekenden en beschikbaar werk. De 35 centrumgemeenten in de arbeidsmarktregio's ontvangen in 2020 de tweede (en laatste) impulsfinanciering van 1 miljoen. Het staat daarbij de ontvangende (centrum)gemeenten vrij om de middelen naar eigen inzicht aan te wenden. Perspectief op Werk is naast een extra impuls ook een leertraject om vanuit de praktijk te bezien hoe de bemiddeling van deze groep verbeterd kan worden.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente wordt de mutatie verrekend met programma '1. Werk en inkomen'.

5. Inburgering

Per 1 juli 2021 treedt de Wet Inburgering in werking. Zowel de incidentele bijdrage in de invoeringskosten als de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten wordt verstrekt via een integratie-uitkering. De benodigde middelen voor de kosten van inburgeringsvoorzieningen worden verstrekt via een specifieke uitkering van het Ministerie van SZW.

Het bedrag dat gemeenten in 2020 ontvangen betreft de incidentele bijdrage in de invoeringskosten en wordt over gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners. De bedragen die gemeenten vanaf 2021 ontvangen betreffen de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten. Deze middelen worden onder gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners en het aantal personen met een niet-westerse migratieachtergrond.

De verdeling van de integratie-uitkering zal naar verwachting in de decembercirculaire 2020 worden bijgesteld, als van zowel het aantal inwoners als het aantal personen met een niet-westerse migratieachtergrond nieuwe gegevens voorhanden zijn. De integratie-uitkering zal onder het voorbehoud van de besluitvorming over de herijking van het gemeentefonds naar verwachting vanaf 2022 worden overgeheveld naar de algemene uitkering. Wij ontvangen in 2020: 460 duizend euro, in 2021: 349 duizend euro, in 2022: 777 duizend euro en in 2023 en 2024: 854 duizend euro.

Voorstel: de mutaties worden verrekend met programma '4. Welzijn, gezondheid en zorg'.

6. Maatschappelijke begeleiding

Conform artikel 18 van de Wet inburgering voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Gemeenten ontvangen hiervoor in 2020 in totaal 16,865 miljoen euro. Wij ontvangen 228 duizend euro in 2020.

Voorstel: de mutatie wordt verrekend met programma '4. Welzijn, gezondheid en zorg'.

7. Versterking arbeidsmarktregio's

De uitkering heeft als doel om de regiefunctie van de centrumgemeente voor de samenwerking en de gezamenlijke publieke werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio's duurzaam te ondersteunen en versterken. De centrumgemeente van een arbeidsmarktregio treedt op als regievoerder en is de ontvanger van de decentralisatie-uitkering. Regievoeren houdt in: initiator zijn van de samenwerking in de arbeidsmarktregio en het faciliteren van de organisatie en de inrichting daarvan. Elke centrumgemeente ontvangt hetzelfde budget. De centrumgemeente zal zelf bepalen hoe de middelen worden ingezet, dit na overleg met de relevante partners in de arbeidsmarktregio waaronder het UWV, de andere gemeenten en de werknemers- en werkgeversorganisaties.

Om de regio's meerjarig zekerheid te bieden over de te ontvangen bedragen liggen de bedragen in beginsel tot en met 2023 vast. De decentralisatie-uitkering zal in 2023 worden geëvalueerd door het Ministerie van SZW en de VNG met als doel of voor een vervolg deze doelomschrijving en uitkeringsvorm nog volstaat. In afwachting daarvan is de verdeling van de middelen voor 2023 voorlopig ook voor latere jaren gehanteerd. Wij ontvangen in 2020: 77 duizend euro, in 2021 385 duizend euro en in 2022 t/m 2024: 399 duizend euro.

Een deel van de beschikbare middelen binnen de decentralisatie-uitkering Versterking arbeidsmarktregio's is bestemd voor landelijke activiteiten. Het betreft de dienstverlening aan landelijke werkgevers voor de gemeentelijke doelgroepen, het beter toegankelijk maken van matchingsgegevens en het beter ontsluiten van regionale arbeidsmarkt- en sturingsinformatie. De middelen voor deze landelijke activiteiten zijn om die reden aan deze uitkering onttrokken.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente worden de mutaties verrekend met programma '1. Werk en inkomen'.

8. Experiment gesloten coffeeshopketen

De Ministeries van JenV en VWS werken aan de opgave uit het regeerakkoord 2017 om het mogelijk te maken dat er een experiment gesloten coffeeshopketen komt. In totaal 10 gemeenten, waaronder Groningen, ontvangen in 2020 in verband daarmee eenmalig elk 150 duizend euro. Door deelname aan het experiment krijgen deze gemeenten extra taken en bevoegdheden met betrekking tot coffeeshops en coffeeshopbeleid. De bijdrage houdt verband met de voorbereidingen die nodig zijn voor de start van het experiment (zoals opleiden handhavers, inrichten toezicht, aanpassen lokaal beleid).

Voorstel: De mutatie wordt verrekend met programma '10. Veiligheid'

9. Versterking lokale werkgelegenheid Groningen

De gemeente Groningen krijgt een impulsfinanciering van het Ministerie van SZW in 2020 en 2021 van respectievelijk 1,3 miljoen euro en 1,3 miljoen euro voor het 1000-banenplan. Het doel is werkgelegenheid die voortkomt uit de bouwopgave van de aardbevingsschade (herstelwerkzaamheden) ten goede te laten komen aan de werkzoekenden en bedrijven in het aardbevingengebied.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente worden de mutaties verrekend met programma '1. Werk en inkomen'.

10. Veilige steden

De 11 gemeenten die participeren in het programma Veilige Steden van het Ministerie van OCW ontvangen ook in 2020 en 2021 een bijdrage. De bijdrage is gelijk aan het bedrag dat is toegekend voor 2019 (30 duizend euro per jaar). Het programma heeft als doel de sociale veiligheid van vrouwen in de publieke ruimte te vergroten.

Voorstel: de ontvangst van 30 duizend euro in 2020 en 2021 voor de sociale veiligheid van vrouwen wordt verrekend met programma '4. Welzijn, gezondheid en zorg'.

11. Baankansen

De Tweede Kamer heeft op 16 december 2019 besloten om de impuls baankansen voor kwetsbare jongeren met een jaar te verlengen, door opnieuw een budget ter beschikking te stellen voor extra arbeidstoeleiding en begeleiding van leerlingen in het praktijkonderwijs (PrO) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO) in het schooljaar 2020/2021. Er wordt 8,5 miljoen euro beschikbaar gesteld aan de 35 centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's in de vorm van een decentralisatie-uitkering. De bijdragen worden met terugwerkende kracht toegekend over uitkeringsjaar 2019. Voor Groningen betekent dit een ontvangst van 581.500 euro in 2019.

Op veel plekken is inmiddels een regionale infrastructuur met waardevolle expertise opgebouwd. De inzet van bovengenoemde middelen beoogt deze expertise verder te versterken. De middelen gaan net als bij de vorige impuls naar centrumgemeenten van arbeidsmarktregio's voor betere samenwerking en verbindingen tussen VSO/PrO-scholen, gemeenten en bedrijven en instellingen, zodat zij een sluitende aanpak creëren gericht op duurzame banen. Deze partijen geven in afstemming met elkaar vorm en inhoud aan de genoemde impuls.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente wordt de mutatie verrekend met programma '1. Werk en inkomen'.

12. Maatschappelijke opvang

Het macrobudget van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang is ongewijzigd. De bedragen per gemeente voor de jaren 2019 en verder zijn ten opzichte van de septembercirculaire 2019 door het gebruik van actuelere basisgegevens voor de maatstaven wel gewijzigd. Dit betekent voor ons een bijstelling van -16 duizend euro in 2019 en vanaf 2020 een bijstelling van -8 duizend euro.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente worden de mutaties verrekend met programma '4 Welzijn, gezondheid en zorg'.

13. Vrouwenopvang

Het macrobudget van de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang is ongewijzigd. Voor het jaar 2020 zijn ten opzichte van de septembercirculaire 2019 de gegevens voor de maatstaven van het objectieve verdeelmodel geactualiseerd. De geactualiseerde gegevens zijn behalve voor 2020 ook voor latere jaren in de berekeningen gebruikt. We ontvangen vanaf 2020 jaarlijks nog ongeveer 1 duizend euro per jaar.

In de septembercirculaire 2020 volgt informatie over de in de Voorjaarnota genoemde middelen vanaf 2020 voor Veilig Thuis, de vrouwenopvang, de Centra Seksueel Geweld (CSG's) en de uitvoering van de actieagenda Schadelijke praktijken.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente worden de mutaties verrekend met programma '4. Welzijn, gezondheid en zorg'.

14. Armoedebestrijding kinderen

In de decembercirculaire 2016 zijn gemeenten geïnformeerd over de 85 miljoen euro die vanaf 2017 structureel beschikbaar is gesteld voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor het jaar t+1 en verder. De middelen worden verdeeld op basis van CBS-gegevens over kinderen met een kans op armoede. De verdeling over de gemeenten voor 2021 en verder is gebaseerd op gegevens over het jaar 2017. Voor de gemeente Groningen betekent dit vanaf 2021 een positieve bijstelling van 36 duizend euro per jaar.

Voorstel: De mutaties worden verrekend met programma '1 Werk en inkomen'.

15. Bommenregeling

Gemeenten kunnen in aanmerking komen voor een vergoeding van 70% van de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Op grond van onze aanvraag is bij deze circulaire 101 duizend euro in 2020 beschikbaar gesteld.

Voorstel: De mutatie wordt verrekend met programma '9. Kwaliteit van de leefomgeving'

16. Uitstapprogramma's voor prostituees

Het kabinet heeft vanaf 2021 structureel geld beschikbaar gesteld voor een landelijk dekkend netwerk van uitstapprogramma's om mensen die de prostitutie willen verlaten, hierbij te ondersteunen. Het gaat structureel om 3 miljoen euro per jaar en om eenmalig 1 miljoen euro extra in 2021. De middelen zullen worden toegekend aan de 18 aangewezen DUUP-gemeenten (decentralisatie-uitkering voor uitstapprogramma's voor prostituees) voor het (laten) ontwikkelen en (laten) uitvoeren van regionale uitstapprogramma's voor prostituees vanaf 1 januari 2021. Verdere informatie over de verdeling voor 2021 en verder en de cijfermatige verwerking daarvan volgt in de septembercirculaire 2020.

17. Gezond in de stad: impuls Kansrijke Start

In het kader van het actieprogramma Kansrijke Start van 12 september 2018 zijn bij mei- en decembercirculaire 2019 middelen via een decentralisatie-uitkering aan het gemeentefonds toegevoegd voor GIDS-gemeenten (Gezond in de stad). Deze gemeenten willen een lokale coalitie vormen rondom de eerste 1000 dagen van kinderen. Nog niet deelnemende gemeenten zijn begin februari 2020 geïnformeerd dat er een derde tranche van deze impuls beschikbaar komt. Zij hebben zich in de periode van begin februari tot medio april 2020 kunnen aanmelden voor deze derde tranche. In totaal hebben zich 128 gemeenten aangemeld. Meer informatie en de verdeling van de derde tranche over de deelnemende gemeenten volgt in de septembercirculaire 2020.

18. Bonus beschut werk

De uitkering van de bonus voor gerealiseerde en gecontinueerde beschutte werkplekken in 2019 is vertraagd en is om deze reden niet opgenomen in deze circulaire. De uitkering zal plaatsvinden via de septembercirculaire 2020. Dit zal tevens de laatste uitbetaling zijn van de bonusregeling omdat de bonusregeling liep tot en met 2019 met een laatste uitbetaling in 2020.

Overige consequenties

Al bovenstaande ontwikkelingen leiden tot de volgende begrotingswijziging voor de jaarschijf 2020:

Begrotingswijziging 2020									
Effecten meicirculaire									
Betrokken directie(s)	<Organisatie onderdeel>								
Naam voorstel	Effecten meicirculaire								
Besluitvorming (orgaan + datum)	<titel en datum raad> (bij interne wijzigingen niet van toepassing)								
Incidenteel / Structureel	I								
Soort wijziging	Exploitatie								
Financiële begrotingswijziging									
Bedragen x 1.000 euro									
Deelprogramma	Programma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev.res.	Onttr. res.	Saldo na res. mut.
01.1 Werk en activering	01. Werk en Inkomen	Dir. Werk en Participatie	I	2.959		-2.959			-2.959
01.1 Werk en activering	01. Werk en Inkomen	Dir. Werk en Participatie	I	687		-687			-687
01.1 Werk en activering	01. Werk en Inkomen	iederz	I	421		-421			-421
04.1 Sociaal klimaat	04. Welzijn, gezondheid en zorg	Dir. Maatschappelijke Ontw.	I	30		-30			-30
04.2 Passende ondersteuning en zorg	04. Welzijn, gezondheid en zorg	Dir. Maatschappelijke Ontw.	I	2.856		-2.856			-2.856
04.2 Passende ondersteuning en zorg	04. Welzijn, gezondheid en zorg	Dir. Maatschappelijke Ontw.	I	-23		23			23
04.2 Passende ondersteuning en zorg	04. Welzijn, gezondheid en zorg	Dir. Maatschappelijke Ontw.	I	688		-688			-688
09.3 Leefkwaliteit	09. Kwaliteit leefomgeving	Dir. SO Ontwikkeling en Uitv.	I	101		-101			-101
10.1 Veilige woon- en leefomgeving	10. Veiligheid	Dir. SO Beleid en Ontwerp	I	25		-25			-25
10.3 Integriteit en veiligheid	10. Veiligheid	Concernstaf	I	150		-150			-150
13.1 Algem. ink. & post onvoorzien	13. Algemene inkomsten en post onvoorzien	Dir. Fin., Inkoop en Juridisch	I		7.894	7.894			7.894
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				7.894	7.894	0	0	0	0
Inhoudelijk toelichting op de begrotingswijziging									
Zie voorliggend voorstel									

De ontwikkelingen voor de jaarschijf 2021 en verder worden meegenomen bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2021.

Lange Termijn Agenda

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.